

NAMIBIA SENIOR SECONDARY CERTIFICATE

AFRIKAANS AS A SECOND LANGUAGE ORDINARY LEVEL

6108/3

PAPER 3 Speaking

Approx. 15 minutes

Marks 30

2022

EXAMINER'S NOTES

Great care should be taken to ensure that any confidential information given does not reach the candidates directly or indirectly.

READ THE INSTRUCTIONS FIRST

- This booklet contains –
 - (a) administrative guidelines on conducting the test
 - (b) a marking grid
 - (c) copies of cards A – E with notes for teachers/examiners.

LEES EERS HIERDIE INSTRUKSIES

- Die instruksies bevat –
 - (a) administratiewe riglyne vir die afneem van die toets
 - (b) 'n nasienskema
 - (c) kopieë van kaarte A – E met aantekeninge vir die onderwyser/eksaminator.

This document consists of **13** printed pages and **3** blank pages.

Republic of Namibia

MINISTRY OF EDUCATION, ARTS AND CULTURE

INHOUD

BELANGRIKE INLIGTING OOR DIE AFNEEM VAN DIE TOETS	Bladsy 3
NASIENSKEMA	Bladsy 8
MONDELINGE EVALUERING A Namibië, twee-en-dertig jaar na onafhanklikheid	Bladsy 9
MONDELINGE EVALUERING B Sosiale media	Bladsy 10
MONDELINGE EVALUERING C Belangrikheid van sport vir kinders	Bladsy 11
MONDELINGE EVALUERING D Konflikhantering	Bladsy 12
MONDELINGE EVALUERING E Ontspanning	Bladsy 13

INLIGTING OOR DIE AFNEEM VAN DIE TOETS

ALGEMEEN

- 1 Die praattoets is verpligtend en die punt dra by tot die totale punt, met 'n gewigswaarde van 20%.
- 2 Die praat-evaluering vind plaas in die tydperk voor die hoofeksamen soos gestipuleer op die eksamenrooster. Elke sentrum moet self besluit op die geskikste datum vir die praattoets.
- 3 Sentrums moet vroegtydig verseker dat die afneem van die praat-evaluering in 'n geskikte, afgesonderde lokaal plaasvind en dat die klankopnemer in 'n goeie werkende toestand is.
- 4 Sentrums moet hou by die datums wat vasgestel is vir die afhandeling van die praat-evaluering en vir die tydige deurstuur na die DNEA van die puntelyste en opnames sodat daar genoeg tyd is vir eksterne moderering. Dit is uiters belangrik dat hierdie materiaal nie laat is nie.
- 5 Waar moontlik, moet slegs een eksaminator per sentrum aangewys word. Elke sentrum moet sy eie eksaminator aanwys. Gewoonlik is hierdie eksaminator een van die taalonderwysers, maar dit kan ook iemand wees wat nie aan die skool verbonde is nie. 'n Groep buurskole kan besluit om dieselfde persoon te kies om die eksamen in hul skole af te neem, in welke geval elke sentrum verantwoordelik sal wees vir sy eie korrek ingevulde vorms en volledige opnames. (Die DNEA is nie verantwoordelik vir enige vergoeding wat aan 'n buitepersoon betaal moet word nie.) By sentrums waar groot getalle kandidate geëvalueer moet word en daar van meer as een eksaminator gebruik gemaak moet word, moet interne moderering plaasvind sodat al die kandidate op dieselfde standaard geëvalueer word.
- 6 Elke sentrum sal 'n stel praat-evalueringskaarte met aantekeninge vir die eksaminator ontvang. Eksaminatore/onderwysers wat vir die afneem van die praat-evaluering verantwoordelik gaan wees, moet voor die afneem van die toets verseker dat hulle op hoogte is van die instruksies en inligting daarin vervat. Hierdie dokumente bly vertroulik en moet in veilige bewaring bly tot aan die einde van die eksamen.
- 7 Elke sentrum moet die volgende na die DNEA stuur: (a) 'n geheuestokkie met die digitale klankopnames van 'n verteenwoordigende groep kandidate; (b) dieselfde geheuestokkie met die voltooid rekenaargedrukte puntelys (MS1); (c) voltooid Opsommende Puntelys(te) vir Praat-evaluering (Speaking Assessment Summary Form). (d) 'n kopie van die voltooid rekenaargedrukte puntelys (MS1).

(a) Opnames van die kandidate

Opnames moet gemaak word van alle praattoetse. Elke sentrum sal verantwoordelik wees om 'n steekproef van die klankopname van kandidate op 'n geheuestokkie te voorsien. Die vereistes vir die grootte van die steekproef van kandidate is agter op die Opsommende Puntelys uitgespel.

Die onderwyser wat verantwoordelik is vir interne standaardisering van die sentrum moet verseker dat die steekproefopnames verteenwoordigend is van die hele spektrum van punte. Die opnames moet verteenwoordigend wees van punte van die hoogste tot die laagste punt. Waar meer as een onderwyser betrokke is, moet die steekproef dieselfde aantal geëvalueerde

kandidate van elke onderwyser insluit.

Afdeling 16 bevat die instruksies vir die opnames van die steekproef wat ingestuur moet word. Die geheuestokkie sowel as die ander relevante dokumente moet na die DNEA gestuur word. Die steekproefkandidate wie se mondelinge evaluering opgeneem is, se besonderhede moet duidelik op die geheuestokkie aangedui word. Die onderhoude met die steekproefkandidate moet in dieselfde volgorde wees as die name op die voorblad van die geheuestokkie.

(b) MS1-Vorm

Dit is 'n rekenaargedrukte puntelys wat voltooi word deur die punte van elke leerder vanaf die kolom vir die Totale Punt van die Opsommende Puntelys vir Praat-evaluering oor te dra. Dit bestaan uit twee dele:

- **die geheuestokkie met die rekenaargedrukte puntelys (MS1)**, moet saam met die steekproefkandidate se opnames en die Opsommende Puntelys en ander belangrike dokumente in 'n koevert geplaas word en na die DNEA versend word.
- die kopie moet by die sentrum bewaar word ingeval dokumente verlore raak of vir verdere navrae, tot nadat die uitslae gepubliseer is.

(c) Opsommende puntelys vir Praat-evaluering (SASF)

Hierdie dokument word gebruik om elke kandidaat se punte in die verskillende kategorieë in te voer. Instruksies vir die invul van hierdie dokument word op die agterkant van die vorm gegee. Hierdie vorm, die MS1 en die geheuestokkie met die opnames van die steekproefkandidate moet saam ingestuur word.

Die kandidate se name op die SASF MOET in dieselfde volgorde as op die MS1 wees.

Maak asseblief seker dat al die punte korrek opgetel is. Die Opsommende Puntelys vir Praat-evaluering moet punte vir elke kategorie en van elke kandidaat aandui, nie slegs dié wat gekies is as die steekproefkandidate nie.

Plaas asseblief 'n asterisk (*) langs die name van die kandidate wie se opnames gekies is vir die steekproefgroep.

- 8** Die geheuestokkie met die opnames van die steekproefgroep kandidate, die voltooide MS1 en die Opsommende Puntelys vir die Praat-evaluering moet so gou as moontlik ná die afhandeling van die praat-evaluering by elke sentrum na die DNEA versend word. Moenie wag vir die sperdatum voordat dit versend word nie.

DIE AFNEEM VAN DIE MONDELINGE EVALUERING

9 Die afneem van die praat-evaluering behoort as volg te geskied:

- Stap 1** Voorbereiding: Die evalueringskaart mag ongeveer 15 minute voor die tyd aan die kandidaat gegee word waar hy/sy in afsondering kan voorberei. (Bv. terwyl kandidaat A geëksamineer word, kan kandidaat B voorberei.) Kandidate mag nie toegelaat word om tydens hierdie fase aantekeninge te maak nie.
- Stap 2** Voorstelling: Skakel die digitale klankopnemer aan. Gee die kandidaat se naam en eksamennommer. Verwelkom die kandidaat en verduidelik kortliks wat tydens die toets gaan gebeur.
- Stap 3** Opwarming: Lei 'n algemene bespreking in deur die kandidaat 'n paar vrae oor homself/haarself, die skool, ensovoorts, te vra om hom/haar so gewoon te laat raak aan die eksamensituasie. Die doel van hierdie afdeling is om die kandidate op hul gemak te stel. Hierdie afdeling behoort 2 – 3 minute te duur.
- Stap 4** Die evalueringskaart: Enige onduidelikhede moet tydens hierdie fase opgeklar word. Die kandidaat moet die geleentheid gebied word om vrae te vra.
- Stap 5** Die hoofgedeelte van die toets: die gesprek gebaseer op die evalueringskaart. Die eksaminator of die kandidaat kan met die gesprek begin. Die aantekeninge op elk van die evalueringskaarte moet gebruik word in die volgorde soos dit aangedui is. Dit gee aanduidings van vrae en moontlike aspekte wat tydens die gesprek aangeroe kan word. Hierdie afdeling van die toets moet 6 – 9 minute duur.

Die totale tydsduur van die praat-evalueringstoets, van Stap 2 tot aan die einde (Stap 5), behoort ongeveer 10 - 15 minute te wees.

Neem kennis dat alhoewel Stap 2 tot Stap 5 opgeneem word, slegs Stap 5 geëvalueer moet word.

Die mondelinge evalueringstoets mag slegs in Afrikaans afgeneem word.

- 10 Gedurende die afneem van die praat-evaluering moet eksamen-omstandighede deurentyd in die lokaal gehandhaaf word. Genoegsame toesig moet voorsien word sodat kandidate wat die eksamenlokaal verlaat ná die afneem van die toets, nie met die ander kandidate wat wag om geëvalueer te word, kan kommunikeer nie.
- 11 Geen persoon, behalwe 'n ander onderwyser/eksaminator of verteenwoordiger van die DNEA, behoort gedurende die afneem van die toets in die lokaal toegelaat te word nie.
- 12 **Kandidate moet individueel geëksamineer word.**
- 13 Kandidate mag nie enige aantekeninge in die eksamenlokaal inbring of woordeboeke raadpleeg nie.
- 14 'n Verskeidenheid van onderwerpe word voorsien en die eksaminator (nie die kandidaat nie) sal die keuse maak oor die evalueringskaart vir elke kandidaat. 'n Verspreiding van al die evalueringskaarte moet tydens die eksamen gebruik word vir evaluering by elke sentrum. Die evalueringskaart wat vir elke kandidaat gekies

word, moet met sorg gekies word sodat elke kandidaat sy/haar volle potensiaal ten toon kan stel.

Onthou dat die toets oor die praatvaardigheid van die kandidaat gaan en nie 'n algemene kennistoets is nie. As dit blyk dat die kandidaat die onderwerp totaal onvanpas en te moeilik vind, is dit toelaatbaar om die gesprek te verander na dinge waaroor die kandidaat makliker kan gesels. Dit is onnodig om in sulke omstandighede rigied by die riglyne van die evalueringskaart te hou.

- 15 Die eksaminator moet so sit dat hy/sy na die kandidaat front met 'n tafel of lessenaar tussen hulle. Kandidate moenie sien as die eksaminator aantekeninge op die Opsommende Puntelys of enige ander papiere maak nie.

DIE MAAK VAN DIE OPNAMES

- 16 Sentrums moet vroegtydig verseker dat hul apparaat in 'n goeie werkende toestand is. Slegs digitale opnemers mag gebruik word. Die opnemer en die geheuestokkie moet 'n geruime tyd voor die afneem van die toets, verkieslik met 'n kandidaat of iemand anders, in die lokaal getoets word. Die opwarmingsessie kan ook as 'n geleentheid beskou word waartydens die klankgehalte getoets word. Waar moontlik, is dit verkieslik om 'n digitale opnemer te gebruik wat 'n eksterne mikrofoon het sodat aparte mikrofone vir die eksaminator en die kandidaat gebruik kan word. As slegs een mikrofoon beskikbaar is, is dit verkieslik dat die mikrofoon so opgestel word dat dit na die kandidaat gedraai word. Dit is baie belangrik dat die klankgehalte voor die afneem van die toets getoets word; aanpassings aan die volume gedurende die afneem van die toets moet vermy word. Voorsorg moet getref word om geraas buite die lokaal en ook lang stiltes tydens die toets te vermy. Gedurende die afneem van die praat-evaluering moet gereelde toetse gedoen word om te verseker dat die opname op die geheuestokkie deurentyd duidelik hoorbaar is.

Die digitale klankopnemer mag onder geen omstandighede afgeskakel word tydens die afneem van die toets nie.

Elke geheuestokkie moet met die volgende aankondiging in Afrikaans deur die eksaminator begin:

Sentrumnommer: (bv.) NA9x

Sentrumnaam: (bv.) ABC Akademie

Eksamen: 6108 Gewone Vlak Afrikaans Tweede Taal

Naam van eksaminator: (bv.) Me. A Zxq

Datum: (bv.) 1 September 2022

Die opname van elke kandidaat moet baie duidelik op die geheuestokkie as volg deur die eksaminator aangekondig word:

Kandidaatnommer: (bv.) 0070

Naam van kandidaat: (bv.) Abdi Zacharia

Aan die einde van die opname moet die eksaminator baie duidelik sê: "Dit is die einde van die opname."

Voordat die geheuestokkie weggestuur word, moet die eksaminator baie seker maak dat die opname van elke kandidaat baie duidelik is. Die inhoud van die geheuestokkie moet baie duidelik op die etiket aangedui word. Die volgorde van die opnames moet ooreenstem met die volgorde op die etiket.

ALGEMENE RAAD

17 Hou asseblief die volgende in gedagte tydens die evalueringssessie:

Wees te alle tye objektief. Moenie toelaat dat enige kennis ten opsigte van die kandidaat se karakter of ingesteldhede u objektiewe evaluering beïnvloed nie. (Byvoorbeeld, kennis dat 'n kandidaat uiters pligsgetrou is, is irrelevant tydens die evalueringssessie.) As die kandidaat se vertoning tydens die evalueringssessie op enige wyse beïnvloed word deur moeilike persoonlike omstandighede (byvoorbeeld die dood van 'n ouer), kan daar aansoek gedoen word op die betrokke dokumentasie vir Spesiale Oorweging. Eksaminatore moenie self spesiale toegewings in sulke gevalle maak nie.

Wees realisties: Onthou, Afrikaans hoef nie die kandidaat se moedertaal te wees om volpunte te verdien in een van die kategorieë nie. Dis ook belangrik dat 'n eksaminator nie moontlike foute sal oorsien as die kandidaat wel 'n moedertaalspreker is nie.

Wees konsekwent: Dis belangrik dat die nasienskema op dieselfde wyse aangewend word vir alle kandidate sodat 'n betroubare merietelys van die kandidate deur die sentrum verkry kan word.

Wees positief: Tydens die evaluering is dit belangrik om in gedagte te hou dat die toets gaan oor dit wat die kandidate kan doen en nie om hulle te penaliseer vir dit wat hulle nie kan doen nie. (Dit beteken nie dat aspekte soos akkuraatheid in byvoorbeeld grammatika en uitspraak misgekyk moet word nie. **Dit is 'n herinnering dat die NSSCO-praat-evaluering oor positiewe bepunting gaan.**)

18 Om die praat-evaluering effektief af te neem, sal goeie eksaminatore –

- altyd die kandidate op hul gemak stel aan die begin van die toets (glimlag as die kandidaat die lokaal binnekom, wys waar hulle moet sit, ensovoorts) terwyl hulle nogtans die indruk behou dat dit 'n formele toets is.
- nooit rondloop en die kandidate tydens die toets onnodig steur nie.
- altyd geïnteresseerd lyk, al is dit baie vervelig.
- nooit kandidate in die rede val met hul eie sienings nie.
- nooit foute korrigeer nie.
- nooit onnodige verrassing of ongeduld toon nie.
- nooit die indruk gee dat daar slegs 'n “regte” antwoord op die vrae is nie.
- altyd die beste uit hul kandidate haal deur “oop” vrae te stel wat hulle in staat sal stel om goeie response te lewer en nie net 'n klomp geslote vrae te vra waarop kandidate slegs ja/nee kan antwoord nie.
- nooit die toets afneem asof dit 'n algemene kennistoets is nie.
- nooit hul opinie oor die kandidaat se vertoning tydens of ná die toets aan die kandidaat laat blyk nie. 'n Goeie eksaminator sal gewoonlik daarin slaag om 'n kandidaat met 'n glimlag te laat gaan, ongeag hoe goed of swak sy/haar vertoning was.

NASIENSKEMA

Bepunt elke kategorie uit 10 (struktuur, woordeskat en vloeiendheid), tel dan hierdie punte bymekaar vir 'n totale punt uit 30.

Punt	Struktuur (10)	Woordeskat (10)	Vloeiendheid (10)
9-10	Die kandidaat demonstreer die vermoë om 'n verskeidenheid strukture akkuraat en konsekwent te gebruik. Foute mag insluit wanneer gepoog word om meer gesofistikeerde strukture te gebruik, maar die eksaminator is oortuig dat die kandidaat die strukture met selfvertroue kan gebruik.	Die kandidaat toon genoegsame bemeestering van woordeskat om met 'n mate van korrektheid te reageer. Sekere vorme van betekenis word bereik en 'n mate van gesofistikeerde inligting/idees word gekommunikeer. Daar vind slegs enkele foutiewe gebruike van woordeskat plaas.	Die kandidaat toon 'n volgehoue vermoë om die gesprek aan die gang te hou en 'n bydrae te lewer. Die kandidaat kan reageer as die strekking van die gesprek verander en selfs nuwe idees inisieer. Uitspraak en intonasie is akkuraat met slegs enkele foute.
7-8	Daar word meestal van eenvoudige strukture gebruik gemaak, maar meer komplekse strukture kan ook suksesvol aangewend word. Foute kom wel voor, maar dit verhinder nie kommunikasie nie.	Die kandidaat beskik oor genoegsame woordeskat om idees en inligting oor te dra, maar daar is 'n tekort aan absolute korrektheid. Woordeskat is nie baie wyd en afwisselend nie.	Die kandidaat reageer geredelik op vroe gedurende die gesprek sodat gereelde aansporing onnodig is. Klem en intonasie is gewoonlik korrek. Baie min inspanning word deur die luisteraar benodig.
5-6	Die kandidaat is geneig tot foute as daar wyer as die eenvoudige strukture gewaag word. Eenvoudige akkuraatheid word gewoonlik bereik en kommunikasie word gehandhaaf.	Woordeskat dra basiese idees en inligting oor, maar daar is 'n tekort aan akkuraatheid. As daar wyer as die bekende gewaag word, is daar huiwering en word na die korrekte woord gesoek.	Die kandidaat probeer hard om op al die vroe te antwoord. Hy/ sy moet gereeld aangespoor word en waag slegs een sin op 'n slag, maar slaag tog daarin om die kommunikasie aan die gang te hou. Daar is duidelike foute met klem en intonasie, maar dit verhinder nie kommunikasie nie.
3-4	Response bestaan gewoonlik slegs uit enkele woorde of baie eenvoudige sinne – met foute. Foute strem kommunikasie, maar verhinder dit nie.	Woordeskat is soms onvoldoende om selfs eenvoudige idees oor te dra en daar is gereelde stiltes.	Antwoorde is kort en wydverspreid. Die kandidaat moet aangemoedig word om wyer as die eenwoord-response te antwoord. Verkeerde gebruik van klem en intonasie bemoeilik kommunikasie, maar die kandidaat kan gewoonlik deur 'n baie simpatieke luisteraar verstaan word.
1-2	Eenwoord-response is aan die orde van die dag. Pogings om volsinne te gebruik, slaag nie daarin om kommunikasie te bewerkstellig nie. Daar word pogings aangewend om te reageer op sekere aspekte gedurende die gesprek.	Genoegsame Afrikaanse woorde is bekend om klein brokkies inligting oor te dra, maar kommunikasie is baie beperk en deurmekaar.	Antwoorde is so kort en onakkuraat dat baie min gekommunikeer word. Die gebruik van enkelwoorde is aan die orde van die dag en daar is lang stiltes. Verkeerde gebruik van klem en intonasie veroorsaak probleme, selfs vir die baie simpatieke luisteraar. Herhaling is nodig om kommunikasie te verkry.
0	Totaal beperk/geen poging word aangewend om te reageer nie.	Totaal beperk/geen poging word aangewend om te reageer nie.	Verkeerde gebruik van klem en intonasie verhoed kommunikasie, selfs al word herhaalde pogings aangewend.

Praatkaart A: Namibië, twee-en-dertig jaar na onafhanklikheid

Namibië het baie suksesse in twee-en-dertig jaar bereik. Namibië is inderdaad 'n land waarop ons baie trots kan wees.

Bespreek hierdie onderwerp met die eksaminator.

Gebruik die instruksies hieronder, in volgorde, om die gesprek te ontwikkel:

Jy mag die volgende in gedagte hou:

- Is jy trots op jou land? Verduidelik waarom jy so sê.
- Waarop kan jy trots in jou skool wees?
- Is jy bewus van onlangse verbeteringe in jou gemeenskap? Verduidelik.
- Dink jy die land se ekonomie is goed? Waarom sê jy so?
- Watter verbeteringe sal jy in die volgende tien jaar in die land wil sien?

Jy kan verwante idees van jou eie stel om hierdie instruksies uit te brei.

Onthou, jy word nie toegelaat om enige notas te maak nie.

Belangrike punte vir die onderwyser/eksaminator**Stap 1: Begin opdrag**

Gee die evalueringskaart aan die kandidaat en behandel die instruksies met hom/haar om seker te maak dat hy/sy verstaan wat verwag word.

Die kandidaat word 'n paar minute gegee om die opdrag deur te lees en voor te berei. Geen notas mag gemaak word nie.

Stap 2: Opwarming

Stel vrae aan die kandidaat oor homself/haarself, die skool, ensovoorts om hom/haar die geleentheid te gee om gewoond te raak aan die eksamensituasie. Moenie punte hiervoor toeken nie.

Stap 3: Ontwikkeling

Bespreek die idees en voorstelle met die kandidaat.

Praatkaart B: Sosiale media

Sosiale media het 'n positiewe sowel as 'n negatiewe uitwerking op veral tieners se lewens.

Bespreek hierdie onderwerp met jou eksaminator.

Gebruik die instruksies hieronder, in volgorde, om die gesprek te ontwikkel:

Jy mag die volgende in gedagte hou:

- Verskillende tipes sosiale media wat tieners kan gebruik
- Watter sosiale media verkies jy, en waarom?
- Hoe gereeld gebruik jy sosiale media, en waarvoor?
- Voordele van die gebruik van sosiale media
- Nadele van die gebruik van sosiale media

Jy kan verwante idees van jou eie stel om hierdie instruksies uit te brei.

Onthou, jy word nie toegelaat om enige notas te maak nie.

Belangrike punte vir die onderwyser/eksaminator**Stap 1: Begin opdrag**

Gee die evalueringskaart aan die kandidaat en behandel die instruksies met hom/haar om seker te maak dat hy/sy verstaan wat verwag word.

Die kandidaat word 'n paar minute gegee om die opdrag deur te lees en voor te berei. Geen notas mag gemaak word nie.

Stap 2: Opwarming

Stel vrae aan die kandidaat oor homself/haarself, die skool, ensovoorts om hom/haar die geleentheid te gee om gewoon te raak aan die eksamensituasie. Moenie punte hiervoor toeken nie.

Stap 3: Ontwikkeling

Bespreek die idees en voorstelle met die kandidaat.

Praatkaart C: Belangrikheid van sport vir kinders

Wanneer kinders aan sport deelneem, ontwikkel dit hul fiksheid, konsentrasievermoë, dissipline, ens. Kinders leer ook om in 'n span saam te werk.

Bespreek hierdie onderwerp met jou eksaminator.

Gebruik die instruksies hieronder, in volgorde, om die gesprek te ontwikkel:

Jy mag die volgende in gedagte hou:

- Watter sport speel jy graag en na watter sport kyk jy graag?
- Is jy tevrede met die soorte sport wat by die skool aangebied word? Verduidelik.
- Is dit vir jou belangrik om aan sport deel te neem? Verduidelik.
- Is daar risiko's van beserings tydens deelname aan sport? Verduidelik.
- Behoort meer sportsoorte vir beide meisies en seuns oopgestel te word? Waarom sê jy so?

Jy kan verwante idees van jou eie stel om hierdie instruksies uit te brei.

Onthou, jy word nie toegelaat om enige notas te maak nie.

Belangrike punte vir die onderwyser/eksaminator

Stap 1: Begin opdrag

Gee die evalueringskaart aan die kandidaat en behandel die instruksies met hom/haar om seker te maak dat hy/sy verstaan wat verwag word.

Die kandidaat word 'n paar minute gegee om die opdrag deur te lees en voor te berei. Geen notas mag gemaak word nie.

Stap 2: Opwarming

Stel vrae aan die kandidaat oor homself/haarself, die skool, ensovoorts om hom/haar die geleentheid te gee om gewoond te raak aan die eksamensituasie. Moenie punte hiervoor toeken nie.

Stap 3: Ontwikkeling

Bespreek die idees en voorstelle met die kandidaat.

Praatkaart D: Konflikhantering

Konflik kan positiewe en negatiewe gevolge he.

Bespreek hierdie onderwerp met jou eksaminator.

Gebruik die instruksies hieronder, in volgorde, om die gesprek te ontwikkel:

Jy mag die volgende in gedagte hou:

- Was jy al in 'n konfliksituasie en hoe het jy dit hanteer?
- Wat is 'n slegte manier om konflik te hanteer?
- Hoe kan konflik op 'n positiewe manier hanteer word?
- Is dit altyd goed om konflik te vermy?

Jy kan verwante idees van jou eie stel om hierdie instruksies uit te brei.

Onthou, jy word nie toegelaat om enige notas te maak nie.

Belangrike punte vir die onderwyser/eksaminator**Stap 1: Begin opdrag**

Gee die evalueringskaart aan die kandidaat en behandel die instruksies met hom/haar om seker te maak dat hy/sy verstaan wat verwag word.

Die kandidaat word 'n paar minute gegee om die opdrag deur te lees en voor te berei. Geen notas mag gemaak word nie.

Stap 2: Opwarming

Stel vrae aan die kandidaat oor homself/haarself, die skool, ensovoorts om hom/haar die geleentheid te gee om gewoond te raak aan die eksamensituasie. Moenie punte hiervoor toeken nie.

Stap 3: Ontwikkeling

Bespreek die idees en voorstelle met die kandidaat.

Praatkaart E: Ontspanning

Ontspanning help ons om gebalanseerd te lewe.

Bespreek hierdie onderwerp met jou eksaminator.

Gebruik die instruksies hieronder, in volgorde, om die gesprek te ontwikkel:

Jy mag die volgende in gedagte hou:

- Wat beteken dit om te ontspan?
- Hoe en wanneer ontspan jy graag?
- Verkies jy om alleen of saam met ander mense te ontspan?
- Watter voordele hou ontspanning vir jou en jou gesin in?
- Noem voorbeelde van lekker ontspanningsaktiwiteite om alleen of in 'n groep te geniet.

Jy kan verwante idees van jou eie stel om hierdie instruksies uit te brei.

Onthou, jy word nie toegelaat om enige notas te maak nie.

Belangrike punte vir die onderwyser/eksaminator**Stap 1: Begin opdrag**

Gee die evalueringskaart aan die kandidaat en behandel die instruksies met hom/haar om seker te maak dat hy/sy verstaan wat verwag word.

Die kandidaat word 'n paar minute gegee om die opdrag deur te lees en voor te berei. Geen notas mag gemaak word nie.

Stap 2: Opwarming

Stel vrae aan die kandidaat oor homself/haarself, die skool, ensovoorts om hom/haar die geleentheid te gee om gewoond te raak aan die eksamensituasie. Moenie punte hiervoor toeken nie.

Stap 3: Ontwikkeling

Bespreek die idees en voorstelle met die kandidaat.

BLANK PAGE

BLANK PAGE

BLANK PAGE

